20241111 alg. beschouwingen meerjarenbegroting 2025 – 2028

Geachte voorzitter, geachte leden van de raad,

Vanavond staat de programmabegroting 2025-2028 centraal in onze bespreking. Namens de VVD Heerde wil ik een aantal belangrijke punten naar voren brengen.

1. Financiële Stabiliteit en Realistisch Begroten
Structurele baten moeten structurele lasten dekken, zowel in de begroting als in de meerjarenramingen. Dat is bij ons thuis ook zo!

De voorliggende programmabegroting toont een positief saldo voor 2025 en 2026, maar vanaf 2027 verslechtert dit saldo. Dit vinden wij zorgelijk. Immers de richtlijnen van de provincie (maar ook onze wettelijke opdracht uit artikel 189 lid 2 Gemeentewet), bepalen expliciet dat er een structureel (langjarig) en reëel (geen luchtfietserij) evenwicht moet zijn. Voor de VVD is het waarborgen van een solide financieel beleid essentieel. De septembercirculaire en mogelijk de decembercirculaire maken dit beeld mogelijk positief. Dat neemt niet weg dat wij hier een oproep willen doen om vooral goed op de uitgaven te blijven letten en vooral reëel te blijven ramen.

Wij merken de laatste jaren dat er toch veel extern personeel wordt ingehuurd. Dit is wat ons betreft niet optimaal. Die mensen doen goed werk, maar gaan ook weer als ze klaar zijn; de kosten zijn vaak ook best stevig… Dat geeft minder eigenaarschap en het geheugen van je organisatie wordt een stuk minder. Wat ons betreft geven wij hier nogmaals de opdracht aan ons college om er ook echt op te sturen om de afhankelijkheid van externe inhuur af te bouwen.

2. VVD staat voor ondernemen

Als VVD zien we het belang van ondernemerschap en een solide economische aanpak in Heerde. Ondernemerschap vormt de ruggengraat van onze lokale economie. Het stimuleert niet alleen de werkgelegenheid, maar bevordert ook innovatie en duurzame groei. We zien in Heerde dat onze lokale ondernemers, van kleine startups tot gevestigde bedrijven, een cruciale rol spelen in het versterken van de gemeenschap. Door hen te ondersteunen, kunnen we niet alleen de lokale economie laten floreren, maar ook de aantrekkelijkheid van Heerde als woon- en werkgemeente vergroten.

Wat ons betreft moeten we als gemeente proactief investeren in infrastructuur, onderwijs en voorzieningen die onze ondernemers de ruimte geven om te groeien. Daarnaast is het van belang dat we een ondernemersvriendelijk klimaat creëren, waarin bureaucratische obstakels worden verminderd en waar ondernemers snel en adequaat geholpen worden. Wij stellen daarom voor om extra middelen in te zetten om het proces vergunningverlening voor onze ondernemers te verbeteren en te stroomlijnen.

Om deze dienstverlening te verbeteren stellen we voor om een incidenteel bedrag van €25.000,- beschikbaar te stellen. Hiermee kunnen we het proces van vergunningverlening aan onze ondernemers vereenvoudigen en stroomlijnen. We verzoeken het college om dit niet alleen intern (in het gemeentehuis) te doen, maar zeker ook extern in overleg met onze ondernemers.

Dus, laten we beginnen met het echt goed ophalen van de vraag bij de ondernemers. Dit kan in de vorm van een vorm van participatie waarin niet alleen de ondernemersverenigingen worden bevraagd, maar waar ook individuele ondernemers de gelegenheid wordt gegeven om ervaringen te delen en in te brengen.

Dus: niet zou niet beginnen met het voorschrijven van een focus. Maar nu eens met een open vraag aan de ondernemers

Deze stimulans past immers goed in het begrotingsprogramma Economie “Wij stimuleren samenwerking tussen Overheid, ondernemers, onderwijs en organisaties”.

amendement

Dictum:

verzoekt het college van burgemeester en wethouders om:
De programmabegroting 2025-2028 wordt als volgt te wijzigen:

1. **Voor 2025 wordt een bedrag beschikbaar gesteld van €25.000,- om het proces van dienstverlening en vergunningverlening aan onze ondernemers te stroomlijnen en te vereenvoudigen;**
2. **Dit bedrag wordt ten laste gebracht van het begrotingssaldo 2025.**

3. De Rol van Risico’s en Weerstandsvermogen
Een tweede belangrijk element voor de VVD betreft het weerstandsvermogen en de risicobeheersing. De begroting benoemt diverse risico’s, zoals de onzekerheid rondom het gemeentefonds en de opvang van Oekraïense ontheemden. In de najaarsnota wordt gesproken over extra risico’s in verband met klimaatverandering en opvang Oekraïners. Hoe zijn de risicoreserves ingericht om ook op deze punten onverwachte toekomstige uitgaven op te vangen en zijn er nog verdere stappen nodig om de reserves te versterken?

De VVD wil benadrukken dat wij bewust en voorzichtig moeten omgaan met de reserves, zeker gezien de stijgende risico’s. Wij ondersteunen het voorstel om eventuele meevallers in de komende jaren toe te voegen aan de algemene reserve. Dit versterkt immers ons vermogen om tegenvallers op te vangen.

4. Verantwoordelijkheid en Participatie
In ons verkiezingsprogramma heeft de VVD Heerde herhaaldelijk aangegeven dat we verantwoordelijkheid willen nemen voor een gezonde financiële huishouding en dat dit in samenspraak met onze inwoners moet gebeuren. Het college stelt voor bij ombuigingen ook participatie te houden. Dat lijkt ons een goed idee.

5. Focus op Kernwaarden: Zorg, Veiligheid en Leefbaarheid
In lijn met ons verkiezingsprogramma willen wij extra aandacht vragen voor zorg en veiligheid, twee kernwaarden van de VVD. Hoewel de begroting over de hele linie bezuinigingen overweegt, is het volgens ons essentieel dat op deze twee terreinen niet verder wordt ingegrepen. Zeker met de maatschappelijke uitdagingen van vergrijzing en toenemende zorgvraag, moeten wij waken voor een stabiele en solide dienstverlening op deze gebieden. Helemaal in het licht van grotere aantallen asielzoekers die in de regio opgevangen lijken te gaan worden en de verdere dreiging van ondermijning.

Als we kijken naar de verdere stijging van de zorgkosten in bijvoorbeeld Jeugdzorg en WMO vanwege toegenomen complexiteit en vergrijzing baart dit ons zorgen. Wij hebben al veel eerder aangegeven dat ook in het Sociaal domein echt moet worden gekeken naar efficiency. Dat betekent zeker niet dat wij nu beogen om minder geld naar onze zorgvoorzieningen te laten gaan, maar dat wij echt goed kijken of er in de organisatie en de grote overhead efficiency slagen kunnen worden gemaakt. En wij vinden ook dat we steeds moeten blijven kijken of onze inzet ook echt helpt. In dat licht maken wij ons grote zorgen over de PlusOV (dagbestedingsvervoer en regiotaxi). Ook hier zien wij dat deze organisatie zo 1 op 1 de kosten bij de gemeente dropt. Wat ons betreft moet PlusOV ook eerst de hand in eigen boezem steken en kijken naar haar overhead en efficiëntere methoden.

6. Ruimte voor Toekomstige Ambities
Een zorgpunt dat we willen benadrukken, is het gebrek aan financiële ruimte voor toekomstige ambities. De huidige programmabegroting biedt geen mogelijkheden voor nieuwe beleidsvoornemens zonder eerst andere initiatieven te schrappen. De VVD staat voor een efficiënte en doelgerichte aanpak, maar we willen ook ruimte houden voor ontwikkelingen die de welvaart en leefbaarheid in Heerde kunnen bevorderen. Dit vereist dat we creatief omgaan met onze financiële middelen en voortdurend kansen blijven zoeken om onze gemeenschap te versterken.

7. Conclusie
Tot slot, voorzitter, benadrukt de VVD het belang van een stabiel, transparant en realistisch financieel beleid. We moeten waakzaam zijn voor de financiële risico's die in deze begroting naar voren komen en tegelijkertijd onze kernwaarden hooghouden. Wij roepen het college dan ook op om proactief te blijven anticiperen op financiële onzekerheden en samen met de inwoners van Heerde de juiste koers te blijven varen.

Dank u wel.